Saksbehandler: Eivind T. Bratberg

Referanse: 2026/46

Referat fra møte i faglig råd for helse- og oppvekstfag

Dato: 15.10.2026
Tid: 10:00—15:00
Sted: Utdanningsdirektoratet

Rådsmedlemmer

Medlem	Varamedlem	Innkalt til møtet
Arbeidsgiversiden		
Ikke mottatt forslag	Nina Lystad | Spekter	Både medlem og varamedlem er innkalt til dette rådsmøte.
Eva Aronsen | Virke	Morten Amundsen | Virke	
Karine Lee Blomstrøm | KS	Odd Joar Svensson | KS	
Tone Beate Trones| KS	Sølvi Kaland Sture | KS	
Vibeke Scheele Moe | NHO (Service og Handel/Norges frisør- og velvære-bedrifter)	Isabell Renate Ødegården | NHO (Service og Handel/Norges frisør- og velværebedrifter)	
Arbeidstakersiden		
Einar Hanisch| YS Delta	Bente Svenum | YS Delta	Både medlem og varamedlem er innkalt til dette rådsmøte.
Bodil Røkke | YS Parat (Farmasiforbundet)	Daniel Bøhn Rayner | YS Parat	
Tonje Thorbjørnsen | LO (Fagforbundet)	Eskild Hustvedt| LO (Fagforbundet)	
Ingri Bjørnevik| LO (Fagforbundet)	Morten Lindhard | LO (Fagforbundet)	
Helge Sporsheim | LO (Stat)	Oscar Aaslund Hovin| LO (Fagforb.)	
Skoleeier		
Catrine Utne Pettersen | KS	Ståle Østrem | KS	Både medlem og varamedlem er innkalt til dette rådsmøte.
Anette Granlund Haukanes | KS	Malin Skeie | KS	
Lærerorganisasjoner		
Vegard Andreassen | Utdanningsforbundet	Gøril Stokke Nordlie | Utdanningsforbundet	Både medlem og varamedlem er innkalt til dette rådsmøte.
Kine Arnesen | Utdanningsforbundet	Carina Aalberg | Utdanningsforbundet	
Siv Anita Prestøy | Skolenes Landsforbund	Elisabeth Johnsen | Skolenes Landsforbund	
Elevrepresentasjon		
Oliver Trohaug Våge | Elevorganisasjonen	Ingen vararepresentasjon	Oliver Trohaug Våge
Andre organisasjoner (observatør)		
Tone Hee Åker | Helsedirektoratet	Lennart Lee Lock	Både medlem og varamedlem er innkalt til dette rådsmøte.
Utdanningsdirektoratet		
Eivind T. Bratberg Erlend S. Granrud / Victoria Solheimsnes – sak 3 Eirik Bertelsen – sak 4 Ingeborg N. Rylander / Sarah Figenschou / Gøril Groven – sak 5		
Eksterne		
Sølvi Jacobsen / Anne Julie Bolstad – HK-dir - sak 4		

Forfall

Nina Lystad – Spekter
Eva Aronsen – Virke
Morten Amundsen – Virke
Isabell Renate Ødegården - NHO
Bente Svenum – YS Delta
Bodil Røkke - YS Parat
Daniel Bøhn Rayner – YS Parat
Anette Granlund Haukanes – KS
Malin Skeie – KS
Tone Hee Åker - Helsedirektoratet
Lennart Lee Lock - Helsedirektoratet

Dagsorden:

Tidsplan:	**Saksnummer:**	**Innhold:**
10.00		Velkommen og presentasjonsrunde
10.20	Sak 1-4-26	Godkjenning av innkalling og dagsorden
10.25	Sak 2-4-26	Rådsmøter våren 2027
10.30	Sak 3-4-26	Innspillsrunde om fremtidens videregående opplæring
11.00		*Kort pause*
11.10	Sak 4-4-26	Kunnskapsgrunnlag om voksenopplæring og forberedelse av implementering av modulstrukturert opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget
12.00		*Lunsj*
12.45	Sak 5-4-26	Arbeid med oppdrag 2026-018 om å anbefale endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i videregående opplæring
14.35		*Kort pause*
14.45	Sak 6-4-26	Høring om endring av opplæringsmodell for hudterapi
14.55	Sak 7-4-26	Orienteringer
15.00	Sak 8-4-26	Eventuelt

Velkommen

Rådsleder Tonje Thorbjørnsen ønsket velkommen og innledet til presentasjonsrunde for nye, faste- og varamedlemmer;

- Navn, organisasjon
- Særlige programområder/yrkeskompetanseløp/lærefag hver fast/varajobber med? Få felles innsikt i bredden i kompetansen i rådet.

Sak 1-4-26: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Referater godkjennes per epost og publiseres i etterkant av rådsmøtene på nettsiden til faglige råd. Alle i rådet skal ha tilgang til et felles arbeidsrom i SharePoint for rådet, der saksdokumenter for rådet er tilgjengelig.

Vedtak

FRHO godkjente innkalling og dagsorden.

Sak 2-4-26: Rådsmøter våren 2027

I henhold til Mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet 2025-2029 for de faglige rådene, skal rådene gjennomføre fire-seks dagsmøter i året, og ved behov kan det avholdes flere møter. Rådene velger selv møteform.

Arbeidsutvalgene (AU) avholder møter etter behov, men de må ha minst ett møte før rådsmøter for å forberede sakslisten.

Sekretariatet for de faglige rådene foreslår at rådsmøtene for våren 2027 legges til disse ukene:

- Rådsmøte 1: Uke 6 og 7 (8.-19. februar)
- Rådsmøte 2: Uke 13 og 14 (30. mars - 9. april)
- Rådsmøte 3: Uke 22 og 23 (31. mai - 11. juni)

Det er sett til fjorårets datoer, samt delfrister i oppdrag 2026-018 (se sak 5-4-26).

Rådsleder orienterte.

Vedtak

Rådet ga sin tilslutning til at AU fastsetter konkrete møtedatoer basert på innspill gitt i rådsmøtet. AU la til grunn at møtene gjennomføres med fysisk oppmøte, og at fast rådsrepresentant kontakter sin vara om det ikke kan stille selv. Outlook-innkallinger sendes ut så snart datoene for rådsmøtene våren 2027 er avklart.

AU i FRHO har besluttet følgende datoer for rådsmøter våren 2027:

Dato	Tid	Møteform/-sted
Uke 6 – Torsdag 11. feb	10.00-15.00	Fysisk møte i Udirs lokaler
Uke 13 – Torsdag 1. april	10.00-15.00	Fysisk møte i Udirs lokaler
Uke 23 – Torsdag 10. juni	10.00-15.00	Fysisk møte i Udirs lokaler

Sak 3-4-26: Innspillsrunde om fremtidens videregående opplæring

Om saken

Utredningslederne Victoria K. Solheimsnes og Erlend S. Granrud fra Utdanningsdirektoratet orienterte rådet om arbeidet med fremtidens videregående opplæring. Viser til PowerPoint-presentasjon vedlagt.

Utdanningsdirektoratet foreslår at retningsinnhold i studieforberedende videregående opplæring skal ha følgende formål:

> *Studieforberedende retninger skal gi elever i videregående opplæring fordyping og mulighet for valg innenfor fagområde som de er interesserte i. De studieforberedende retningene skal òg legge til rette for at elevene kan få kompetanse innenfor fagområde som de kan møte i høyere utdanning og som samfunnet har behov for. Dette innebærer at innholdet i retningene skal gi elevene nødvendige kunnskaper og ferdigheter, som skal bidra til at de utvikler faglig fordypning innenfor sin valgte retning.*

Kunnskapsgrunnlaget viser at dagens utdanningsprogram ikke i tilstrekkelig grad tydeliggjør veien videre til høyere utdanning og at de heller ikke tydelig nok speiler områdene i samfunnet der behovene er særlig store. I vårt forslag til nye retninger forsøker vi å tydeliggjøre dette. Vi foreslår retninger som springer ut fra dagens utdanningsprogram for studiespesialisering, men òg retninger der elevene kan oppnå studiekompetanse gjennom mer praktisk, estetisk og kunstnerisk innhold. I tillegg til å tydeliggjøre veien videre til høyere utdanning og mot samfunnets behov for kompetanse, har vi òg lagt vekt på kunnskap om elevers opplevelse av relevans, interesse og motivasjon når vi har laget retninger i framtidens videregående opplæring.

Det ble vist til at over halvparten av elevene på helse- og oppvekstfag tar påbygg i stedet for å bli fagarbeidere, og at gjennomføringen på påbygg er lavere. Samtidig benytter 80–90 prosent av dem som oppnår studiekompetanse, denne kompetansen videre. Yrkesfag med påbygg utgjør dermed i praksis det nest største studieforberedende løpet.

Helse, aktivitet og idrett

Kompetanse innenfor helse, aktivitet og idrett er viktig i dagens samfunn, særlig i lys av økt mangel på arbeidskraft i helsesektoren. Vi ønsker at nettopp dette behovet for kompetanse skal komme tydeligere frem i den studieforberedende strukturen. Slik kan elevene allerede i vg1 velge en retning som peker mot studier i høyere utdanning som er etterspurte i arbeidslivet. Helse i studieforberedende opplæring er rettet mot helseutdanninger i høgskole- og universitetssektoren, og skal ikke ha samme sluttkompetanse som det yrkesfaglege utdanningsprogrammet Helse- og oppvekstfag.

- *Forslag til sentralt innhold i retningen helse, aktivitet og idrett:*
  Basistrening, ferdighetsutvikling, helse i et bredt perspektiv, psykologi, anatomi, kosthold og ernæring, rehabilitering og ledelse av idrett, trening og aktivitet …

Erlend presiserte at arbeidet er på skissestadiet, og at dette er en innspillsrunde og ikke en høring om et ferdig forslag. Om lag 48 prosent av elevene på helse- og oppvekstfag går videre til påbygg fremfor læreplass etter vg2. Det ble også påpekt at Norge skiller seg fra andre land ved at elevene starter tidlig i et yrkesfaglig løp.

Forslaget til studieforberedende retninger ble presentert som et utgangspunkt for innspill og diskusjon. Retningene bygger i hovedsak på eksisterende tilbud eller kombinasjoner av disse, og skal tydeligere forberede elevene på fremtidige kompetansebehov. Den foreslåtte retningen helse, aktivitet og idrett skal møte behovet for helsepersonell gjennom et tydelig studieforberedende tilbud. Retningen skal skille seg klart fra helse- og oppvekstfag, og intensjonen er ikke å trekke elever bort fra yrkesfag.

Diskusjon i rådsmøte

I diskusjonen ble det løftet en del problemstillinger og spørsmål fra rådsmedlemmer, som Erlend og Victoria tar med seg i den videre prosessen:

- Er formålet å redusere bruken av påbygg?
- Vil forslaget styrke fagopplæringen eller trekke ressurser fra den?
- Hvilke konsekvenser kan retningen få for rekruttering, ressursbruk og kapasitet i fagopplæringen?
- Er det ett bevisst valg ved rekkefølgen i navnet «helse, aktivitet og idrett»? Det første begrepet kan oppfattes å få størst vekt. Det ble videre påpekt at helse er et vidt begrep, og at innholdet vil avhenge av hvilke deler av helsefeltet som prioriteres.
- Det ble videre vist til Ludvigsenutvalgets vektlegging av dybdelæring, og spurt hvordan balansen mellom fordypning og fellesfag vil påvirke påbygg.
- Det ble etterspurt vurderinger av påbygg før og etter fagbrev, og hvordan demokratiforståelse kan tydeliggjøres i alle studieretningene.

- Det ble spurt om elevene må velge retning tidligere, hvilke muligheter det vil være for kryssløp, og om økt fleksibilitet kan gjøre valgene enklere.
- Det ble stilt spørsmål ved om fremmedspråk påvirker søkningen til helse- og oppvekstfag og påbygg, og om noen elever velger dette løpet for å unngå fremmedspråk.
- Det ble uttrykt bekymring for at den nye retningen kan bli en konkurrent til yrkesfag. Det ble advart mot å gjenskape tidligere skiller mellom teoretisk og praktisk opplæring, og etterlyst en vurdering av hvordan forslaget kan påvirke yrkesfagenes styrkede posisjon og søkertall.
- Det ble uttrykt bekymring for rekrutteringen av fagarbeidere når mange elever velger påbygg, og man ba om at konsekvensene for elever som ikke får plass i ønsket tilbud, blir belyst.
- Det ble vist til at det allerede er mangel på praksisplasser, og at endringer i elevstrømmene kan påvirke kapasiteten ytterligere.
- Det ble uttrykt bekymring for at for lite rom for spesialisering og ytterligere økning i fellesfag kan gå på bekostning av den yrkesfaglige fordypningen.

Victoria påpeker at retten til påbygg skal bestå, men at sammensetningen av kompetansen som kreves for å være studieforberedt, vurderes. Det ble opplyst at alle de foreslåtte retningene skal være likeverdige studieforberedende tilbud, og at det foreslås at fremmedspråk skal være valgfritt.

Avslutningsvis understreket et rådsmedlem at ambisjonen må være å utdanne svært gode fagarbeidere.

Vedtak

Rådet tok saken til orientering, og ytret ønske om å holdes orientert i den videre prosessen. AU-FRHO vurderer når saken settes på rådets agenda igjen, og påpekte at det kan være aktuelt for rådet å svare når saken på et senere tidspunkt skal ut på høring.

Rådet oppfordret medlemmene til å drøfte saken i sine respektive organisasjoner, og vurdere om organisasjonen skal komme med sine ytringer i innspillsrunden.

Frist

Høringsfristen for å gi innspill er **1. november 2026.**

Vedlegg

Innspelsrunde om framtidas vidaregåande opplæring

Sak 4-4-26: Kunnskapsgrunnlag om voksenopplæring og forberedelse av implementering av modulstrukturert opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget

Bakgrunn

Faglige råd er rådgivende organer for utdanningsmyndighetene og skal bidra med arbeidslivets perspektiver i utviklingen og forvaltningen av fag- og yrkesopplæringen (opplæringsforskriften § 6-21). Gjennom råd og anbefalinger bidrar rådene til Udirs kunnskapsgrunnlag og til å identifisere utfordringer, kompetansebehov og behov for videre

utvikling av utdanningene. Barne- og ungdomsarbeiderfaget modulstruktureres og skal brukes i opplæringen av voksne. Læreplanen er på høring og trer i kraft 1. februar 2027. I arbeidet med modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget har Faglig råd for helse- og oppvekstfag våren 2026 gitt råd og anbefalinger om viktige forutsetninger for implementeringen av den modulstrukturerte læreplanen i faget.

Formålet med saken

Formålet med saken er å gi FRHO et oppdatert kunnskapsgrunnlag om videregående opplæring for voksne, inkludert modulstrukturert opplæring. Udir og HK-dir vil presentere oppdatert kunnskapsgrunnlag fra oktober 2026, med særlig vekt på forhold som er relevante for FRHO. Dette omfatter de ulike veiene til fagbrev, erfaringer fra implementeringen av modulstrukturerte lærefag og hva vi vet om voksne i videregående opplæring.

I arbeidet med å forberede innføringen av modulstrukturert opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget har FRHO gitt råd til Udir om viktige forutsetninger for implementeringen. Rådet har blant annet pekt på behovet for tilstrekkelig tid til forberedelser i kommuner, fylkeskommuner og arbeidslivet, god informasjon og veiledning til sektoren, utfordringer knyttet til norskopplæring og kommunikasjonskompetanse og betydningen av høy kvalitet på realkompetansevurderingen.

Udir vil redegjøre for hvordan rådets innspill følges opp, og orientere om følgende tiltak og videre arbeid:

- **Overgangsordninger:** Udir sender forslag til overgangsordninger på høring. Forslaget avklarer hvilken læreplan voksne som allerede er i opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget, skal fullføre etter. Dette skal gi fylkeskommunene og lærebedriftene større forutsigbarhet i implementering av læreplanen.
- **Informasjon, veiledning og støtte:** Udir vil styrke veiledningen for å gjøre regelverk, rettigheter og opplæringsordninger for voksne mer oversiktlige for fylkeskommuner, lærebedrifter og voksne deltakere. Vi ønsker å involvere FRHO i innsiktsarbeidet om støttebehov og vil komme tilbake med en forespørsel om kontaktpersoner.
- **Norskopplæring og annen kvalifisering:** Udir vil orientere om aktuelle prosesser og oppdrag knyttet til norskopplæring og kvalifisering av voksne. Dette omfatter blant annet ekspertutvalget som vurderer norskopplæringstilbudet for innvandrere, og andre pågående tverrsektorielle prosesser.
- **Realkompetansevurdering:** Udir og HK-dir vil orientere om status og videre arbeid med å utvikle støtte til realkompetansevurdering.

Om saken

Eirik Bertelsen (Udir), Anne Julie Bolstad (HK-dir) og Sølvi Jacobsen (HK-dir) orienterte rådet om status og utvikling knyttet til voksne i videregående opplæring. Eirik viser i sin presentasjon til kunnskapsgrunnlag fra analysedokumentet *Voksne i videregående opplæring* av 20. oktober, som ligger som vedlegg.

Det ble blant annet orientert om følgende:

- Om lag halvparten av de oppnådde fagbrevene tas av voksne.
- Stadig flere voksne deltar i videregående opplæring.
- To av tre voksne som deltar i yrkesfaglig opplæring i skole, går innen helse- og oppvekstfag.

- Sju av ti voksne innen helse- og oppvekstfag er innvandrere.
- Det har vært en betydelig økning etter at læreplanene ble obligatoriske fra 1. august 2025.
- Foreløpig foreligger det kun tall for voksne som følger modulstrukturert opplæring. Tall om varigheten på opplæringsløpene og antall som har oppnådd fagbrev, kommer i februar.
- Helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget er de mest søkte førstevalgene blant voksne søkere.
- Det arbeides med å etablere et bedre system for å kartlegge kunnskapsgrunnlaget om realkompetansevurdering. To referansegrupper er involvert i arbeidet.

Følgende utfordringer ble trukket fram:

- enkelte fylkeskommuner tar ikke inn voksne
- lang ventetid fra inntak til oppstart av opplæringen
- manglende kapasitet og kvalitet i realkompetansevurderingen
- mangelfull informasjon om voksnes rettigheter

Diskusjon i rådet

- Det ble reist spørsmål om voksne opptar praksis- og læreplasser over relativt lang tid, som går på bekostning av praksis- og læreplasser for ungdom, og om det finnes tall som kan belyse dette.
- Det ble videre vist til at det finnes flere veier fram mot fagbrev, blant annet ordningen *fagbrev på jobb*. I diskusjonen ble det pekt på økonomiske utfordringer ved ordningen og at den ikke er lovpålagt, noe som kan gjøre den sårbar for prioriteringer og kutt. Det ble også framhevet at en for stor andel av deltakerne i fagbrev på jobb ikke melder seg opp til fagprøven.
- Behov for mer kunnskap og bedre tallgrunnlag om voksnes opplæringsløp, realkompetansevurdering, bruk av praksis- og læreplasser og gjennomføring fram mot fagbrev.
- Opplever at utfordringsbilde stemmer, og at det jobbes med grep for implementering.
- Bekymring rundt prøvenemndene – mange nye veier til fagprøven og hva skjer med sluttvurderingen?

Spørsmål til FRHO

Med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget og orienteringen om videre oppfølging ønsker Udir rådets vurderinger av utfordringsbildet og av hvilke forhold som bør følges opp videre.

1. Kjenner rådet seg igjen i kunnskapsgrunnlaget og utfordringsbildet som presenteres? Er det forhold vi bør være særlig oppmerksomme på i det videre arbeidet?

2. Er det andre utfordringer eller støttebehov Udir bør følge opp i det videre implementeringsarbeidet?

Vedtak

Det ble for lite tid til å behandle saken i sin helhet på rådsmøte, og det ble vedtatt å sette av mer tid til denne saken på rådsmøte 8. desember.

1. AU utarbeider et skriftlig svar på vegne av rådet på spørsmålene i kulepunkt 1 om kunnskapsgrunnlaget.

2. Spørsmål i kulepunkt 2 om implementering av modulstrukturert læreplan i BUA-faget, ble utsatt til rådsmøtet 8. desember, og foreslått å se opp imot kommende oppsummering av høring av modulstrukturert læreplan for barne- og ungdomsarbeiderfag.

Frist

Innen 31. oktober 2026 til Eirik Bertelsen, Eirik.Bertelsen@udir.no

Vedlegg

Voksne i videregående opplæring 2026 (002).pdf

Sak 5-4-26: Arbeid med oppdrag 2026-018 om å anbefale endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i videregående opplæring

Bakgrunn for saken

Sarah Figenschou (Udir) orienterte om oppdraget og prosessen. Henviser til vedlagt PowerPoint-presentasjon.

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag fra Kunnskapsdepartmentet å anbefale endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i videregående opplæring. Frist for levering av oppdraget er 1. juli 2027. Udir startet arbeidet med oppdraget i september.

Departementet ber Udir om å anbefale endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i videregående opplæring, med hovedvekt på vg1 og vg2. Hvert enkelt utdanningsprogram skal vurderes hver for seg, og vi skal vektlegge særegenheten i utdanningsprogrammene i anbefalingene. Samtidig ber departementet om at Udirs anbefalte endringer skal se utdanningsprogrammene i sammenheng. Udir skal vurdere dilemmaer som kan oppstå rundt hva arbeidslivet etterspør, hva fylkeskommunene kan tilby og elevenes ønsker.
Departementet ber Udir løse oppdraget med mål om at:

- Tilbudsstrukturen skal være mer håndterbar for alle fylkeskommuner, slik at de kan tilby opplæringer av høy kvalitet som arbeidslivet etterspør.
- Tilbudsstrukturen skal bidra til å sikre rekruttering til alle lærefag, i landet som helhet og i de ulike fylkene, basert på nasjonale og regionale kompetansebehov.
- Tilbudsstrukturen skal ta høyde for søkemønsteret til de som søker videregående opplæring og den demografiske utviklingen i Norge i årene framover.

Udir vil løse oppdraget i tre hovedfaser:

Faser	**Når**
Fase 1: Utarbeide problembeskrivelse og kartlegge nå-situasjonen	September - desember

Fase 2: Utrede forslag til endringer	Januar - mars
Fase 3: Sammenstille og oppsummere anbefalinger	April - mai

Involvering av faglige råd og SRY høst 2026

I utføringen av oppdraget skal Udir involvere fylkeskommunene og partene i arbeidslivet. Udir ønsker å bruke møter i de faglige rådene til å hente og forankre innspill til arbeidet med oppdraget. Tilsvarende ønsker vi innspill fra SRY. I SRY-møtet 15. september ga SRY tydelig innspill på at forankring og innspill til oppdraget er en særlig viktig oppgave for de faglige rådene. Udir er i oppstartsfasen av oppdraget, og vil skissere en plan for involvering av faglige råd i oktober-møtet. Det er viktig for Udir å legge til rette for at partene får gitt sine innspill til rett tid i prosessen.

I den innledende fasen skal vi kartlegge dagens situasjon og utarbeide en problembeskrivelse. I oktober-møtet ber vi faglige råd om innspill til nå-situasjonen og problembeskrivelsen. Faglige råd vil også i desember inviteres til å gi innspill til dette arbeidet. Tilsvarende ønsker vi innspill og råd fra SRY i november.

Spørsmål til faglig råd

I møtet fasiliterte Udir en workshop med rådet. Udir redegjorde innledningsvis en plan for arbeidet med oppdraget samt skisserte en plan for involvering av faglige råd. Deretter fikk rådet arbeide i mindre grupper med følgende spørsmål knyttet til deres utdanningsprogram:

1. Hva ved tilbudsstrukturen bidrar til og hindrer arbeidslivet fra å få nok kvalifisert arbeidskraft?
2. Hva er det ved tilbudsstrukturen innenfor deres utdanningsprogram som er vanskelig å håndtere i dag, og hvilke konsekvenser ser dere?
3. Kommer håndterbarhet (fylkeskommunens evne til å tilby opplæringstilbud) i konflikt med hensynet til kvalitet? Hvordan?

Diskusjon i rådsmøte

Det kom følgende kommentarer og spørsmål fra rådet i forkant av workshopen:

- Overrasket over at et slikt oppdrag kom såpass kort tid etter Fagfornyelsen. Endringene fra Fagfornyelsen har kun fått virke i kort tid. Stilte spørsmålstegn ved den korte fristen på oppdraget.
- Spørsmål om det er demokrafien som er bakgrunn for oppdraget?
- Det er problematisk å forholde seg til vg1 og vg2, kanskje spesielt med tanke på yrkeskompetanseløpene.

Sarah svarte at oppdraget begrenser seg til tilbudsstrukturen, og man skal ikke gå inn i selve læreplanene. Det gis en avklaring om at Udir fastsetter tilbudsstrukturen på vg3 yrkesfag og at Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Udir på eget initiativ vurderer behov for endringer i tilbudsstrukturen på vg3.

Fristen på oppdraget er 1. juli 2027. Det vil eventuelt komme ett nytt oppdrag på gjennomføring.

Vedtak

Gruppeleder for hver gruppe utarbeidet en skriftlig oppsummering med innspill til den videre prosessen i oppdraget. Dokumentet regnes som et arbeidsnotat, og skal kun brukes internt i det videre arbeidet med oppdraget.

Frist

Frist for å sende skriftlige innspill til Ingeborg.Rylander@udir.no var satt til 23. oktober.

Vedlegg

Oppdrag 2026-018 om å anbefale endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i videregående opplæring.

Tillegg til tildelingsbrev - Oppdr

Sak 6-4-26: Høring om endring av opplæringsmodell for hudterapi

Bakgrunn for saken

Utdanningsdirektoratet hører et forslag om å endre opplæringsmodellen for hudterapifaget fra et yrkeskompetanseløp med tre år i skole, til læreløp etter hovedmodellen med to år i skole og to år i lærebedrift. En tilsvarende høring ble gjennomført i 2023. Den gang ble det besluttet å beholde dagens opplæringsmodell med tre år skole. Det var særlig usikkerhet knyttet til tilgang til læreplasser ved overgang til et opplæringsløp med læretid som ble vektlagt. Bransjen har vært pådrivere for å bedre kvalitet og relevans i opplæringen ved større tilknytning til arbeidslivet gjennom opplæring i bedrift, og har gjort undersøkelser som viser at det er faglig vilje og kapasitet til å ta inn lærlinger i hudterapifaget. Flere aktuelle opplæringskontor som i dag er godkjent for andre beslektede fag, ønsker å være opplæringskontor for hudterapifaget, om det endres fra et yrkeskompetanseløp til et læreløp.

Utdanningsdirektoratet har ute en høring med bakgrunn i nærmere dialog med bransjen og ny forståelse av et økende behov for en opplæring med større forankring til arbeidslivet. Kundene er stadig mer informerte, målrettede og kvalitetsbevisste på hva de ønsker, og stiller i økende grad krav til dokumentasjon, for eksempel om naturlige og biologiske produkter, bærekraftig emballasje og vitenskapelig effekt. Menn utgjør en voksende kundegruppe innen hudpleie og velvære, og gir et økt behov for kompetanse for behandlinger og hudpleieprodukter rettet mot menn. Samlet tilsier dette at opplæringen bør ta høyde for et bredere og mer sammensatt kundegrunnlag enn tidligere. Opplæringen bør gi god balanse mellom skolebasert faglig fordypning og erfaring fra reelle eller realistiske arbeidssituasjoner.

I høringen har vi tatt for oss to alternativer til opplæringsmodeller; yrkeskompetanseløp med tre års opplæring i skole (dagens modell) og lærefag med to år i skole og to år i bedrift (2+2-modellen).

Dersom ny opplæringsmodell blir besluttet, vil det bli utarbeidet en ny læreplan som gir føringer for det faglige innholdet i hudterapifaget i læretiden. Det vil eventuelt bli en egen høring om ny læreplan.

Referat
Vibeke Scheele Moe, NHO orienterte rådet om prosessen og historikken i saken. Det er gjort et godt arbeid ut mot bedriftene og bransjen for å øke kjennskapen til lærlingordningen. 22. september arrangerte Norges frisør- og velværebedrifter (NFVB) et webinar under tittelen *Fagbrev hudpleie – hva betyr det for deg og din bedrift?,* med god respons fra bedriftene.

Vedtak
Faglig råd for helse- og oppvekstfag (FRHO) støtter forslaget om å etablere hudterapifaget som lærefag med to års opplæring i skole og to års opplæring i bedrift.

Vibeke Scheele Moe og Tonje Thorbjørnsen uttaler seg på vegne av rådet i høringen.

AU ønsket at rådsmedlemmene løfter saken i egen organisasjon, og oppfordrer organisasjonene til å svare.

Frist
Endring av opplæringsmodell hudterapi med høringsfrist 2. november.

Vedlegg
Høring om å endre opplæringsmodell for vg3 hudterapi

https://hoering.udir.no/hoering/3954/uttalelse/f2a707cb-eaed-43fe-9a5d-6763ca94a18b

Sak 7-4-26: Orienteringssaker

Høringer fra Udir

Se alle høringer fra Udir: **Høyringar | udir.no**

- Vg3 barne- og ungdomsarbeiderfaget – Modulstrukturert med høringsfrist 1. november:
  Høring vg3 barne- og ungdomsarbeiderfaget - modulstrukturert

- Overgangsordning for innføring av modulstrukturerte læreplaner med høringsfrist 5. januar:
  Høringsnotat om overgangsordning for innføring av modulstrukturerte læreplaner

Statistikk
Gjennomføring vgo for 2019-kullet
Statistikkanalysen viser at andelen som fullfører videregående opplæring, er på nivå med de to foregående kullene. Dette kullet fikk hele skoleløpet sitt preget av pandemien.

Sysselsetting av fagutdannede – sortert etter utdanningsprogram | udir.no
Statistikken er oppdatert.

Endringsforslag til Udir til yrkesfaglig tilbudsstruktur
Udir har mottatt følgende forslag til endring i tilbudsstrukturen fra 08.04.2026:

FORSLAG	UTDANNINGSPROGRAM
Nytt vg2 låsesmedfag	Teknologi- og industrifag
Kryssløp fra vg2 automatisering til vg3 elektroreparatør	Elektro og datateknologi
Forslag om endring av kompetansemål; ventilasjonsteknikkfaget	Elektro og datateknologi

Vedtak

FRHO tok statistikk og endringsforslag til orientering.

FRHO meldte ønske om å ta *høring vg3 barne- og ungdomsarbeiderfaget, modulstrukturert* som egen sak under eventuelt. Se sak 8-4-26-1

FRHO meldte ønske om at *høring om overgangsordning for innføring av modulstrukturerte læreplaner* ble satt opp som egen sak på rådsmøtet 8. desember.

Rådsleder ba om at følgende rapport fra helsedirektoratet ble lagt ved som orienteringssak i referatet:

- **Helsedirektoratets innspill til utdanningskapasitet 2026 til HOD.pdf**

Sak 8-4-26: Eventuelt

-1: Vg3 barne- og ungdomsarbeiderfaget – Modulstrukturert med høringsfrist 1. november:

Det ble fremmet ønske om å løfte orienteringssaken i rådsmøte til diskusjon, og vurdere om rådet skulle uttale seg i høringen.

- Det ble vurdert om engelskkompetanse bør presiseres i den modulstrukturerte læreplanen for BUA-faget.
- Det ble vurdert behov for å synliggjøre kompetanse innen gruppedynamikk og språkutvikling i den modulstrukturerte læreplanen for BUA-faget.

Vedtak:

Ingri Bjørnevik, Tone Beate Trones og Kine Arnesen gir på vegne av rådet et høringssvar.

Vedlegg

Høring vg3 barne- og ungdomsarbeiderfaget - modulstrukturert

https://hss.udir.no/3940/uttalelser/2508263

-2: Fylkesbesøk for faglige råd i perioden 2025-2029

Det vises til sak 7-3-26 i rådsmøtet 11. juni der Bodil Røkke, YS og Cathrine Utne Pettersen, KS ble valgt til programkomitéen.

Det ble foreslått fylkesbesøk til Finnmark høsten 2027, fortrinnsvis september. Det ble uttrykt at fylkesbesøket kan knyttes til oppdrag 2026-018 (se sak 5), ved å innhente kunnskap om utfordringer med tilbudsstrukturen i Finnmark, og få bedre kunnskap om alternative opplæringsmodeller som LOSA, fagopplæring og beredskap i nord.

Frist for søknad til Udir er 1. november.

Vedtak:

Catrine og Bodil søker om fylkesbesøk til Finnmark med tidspunkt for besøket høsten 2027.

-3: Innspill om møtetid og struktur

Det blir spurt om muligheten for ett lengre rådsmøte for å ha mulighet til å bruke mer tid når man er samlet og har flere store saker.

Det tas opp at informasjon om oppdrag 2026-018 ble formidlet sent til rådsmedlemmene fra Udirs side. Viktig å få store oppdrag så tidlig som mulig, slik at rådsmedlemmene får tid til å sette seg inn i saken og forberede seg før rådsmøte. Det må også komme frem tydelig og konkret hva som er formålet og hva rådet skal ta stilling til.

Vedtak:

Fagansvarlig Eivind Bratberg tar med innspillene til sekretariatsforum for diskusjon med de fagansvarlige i de ulike faglige rådene, og tar den videre dialogen med AU i forkant av neste rådsmøte.

Møteform og kjøreplan fastsettes i AU-møte, i tråd med gjeldene retningslinjer.

-4: Kandidat til AU fra lærerorganisasjonene

Rådsleder Tonje Thorbjørnsen ber lærerorganisasjonene om å foreslå en kandidat til AU, og at forslaget legges frem for avstemming på rådsmøte 8. desember.

Forslag meldes til rådsleder Tonje.Thorbjornsen@fagforbundet.no eller fagansvarlig eivind.bratberg@udir.no